

Správa z aktivity

Názov aktivity: Knihovníci – Komunikácia – Umelá inteligencia

Termín realizácie: 10.9.2024

Miesto realizácie: Slovenská poľnohospodárska knižnica a Kreatívne centrum SPU v Nitre, Štúrova 51, Nitra

Cieľ aktivity: Účasť na podujatí bola krokom k získaniu hlbších poznatkov o aktuálnych trendoch a technológiách, ktoré môžu ovplyvniť knižnice a informačné systémy v budúcnosti.

Účastníci za IZPI: Ing. Vladimíra Ašverusová, Ing. Zuzana Horváthová, Zuzana Krajčírová, Ing. Mária Šášiková, PhD., Ing. Katarína Tóthová.

Prílohy: Pozvánka, fotodokumentácia

Priebeh: Dňa 10. septembra 2024 sa v Slovenskej poľnohospodárskej knižnici v Nitre a zároveň v Kreatívnom centre SPU v Nitre (obe inštitúcie sídlia v jednej budove) konalo podujatie s názvom "Knihovníci – Komunikácia – Umelá inteligencia", ktoré sa zameriavalo na prepojenie moderných technológií s praxou knižničnej a informačnej vedy. Podujatie bolo organizované prevažne pre zamestnancov knižníc v Nitrianskom kraji, a keďže v IZPI sídli aj Depozitná knižnica FAO, radi sme využili túto príležitosť zúčastniť sa spomínaného podujatia.

Podujatím sprevádzala riaditeľka Slovenskej poľnohospodárskej knižnice, Mgr. Beáta BELLÉROVÁ, PhD., ktorá v úvodnom prejave zdôraznila význam inovácií v oblasti knižníc a potrebu adaptácie na nové technológie, vrátane umelej inteligencie (AI).

Program pokračoval dvomi odbornými prednáškami. Súčasťou prezentácií boli interaktívne diskusie s publikom.

Mgr. Et Bc. Lucia Škripcová, PhD. (UCM Trnava) – prvá odborná prednáška v rámci podujatia bola venovaná téme, ako komunikovať v digitálnom prostredí? Prezentácia sa zameriavala prevažne na nástroje na komunikáciu, ktoré je možné používať v knižničnom prostredí, ide najmä o používanie sociálnych médií v kontexte zaujatia väčšej škály cieľových používateľov. V tomto smere boli prezentované dáta z USA z roku 2024, ohľadom používania konkrétnych platforiem sociálnych médií – napr. ľudia vo veku 18 – 29 rokov najviac sledujú Youtube, na 2. mieste je Instagram a rapídne klesá záujem o FB a iné sociálne platformy. Dozvedeli sme sa tiež, že doba pozornosti u ľudí je iba 6 sekúnd (u akváriovej rybičky je to 9 sekúnd) a tento údaj by mala reflektovať forma komunikácie s užívateľmi knižníc. V rámci prezentácie odznali aj tipy, ako by mohla vyzeráť komunikácia v online prostredí:

- zábavné príspevky (nebrať sa až tak vážne),
- výstižné príspevky (nie veľa textu a necitovať celé tlačové správy),
- odpovedať na komentáre publika,
- tlačové správy pridávať na webové stránky, nie na sociálne siete,
- príspevky poprepájať s príbehmi (story telling),
- technická úroveň (zvuk a obraz) by mala byť na vysokej úrovni,
- príspevky nemajú byť abstraktné, majú mať nejakú podobu, tvár (napr. tvár konkrétneho zamestnanca inštitúcie, alebo používať maskota – napr. macko, plyšová hračka,...)

PhDr. Michal Kubovics, (UCM Trnava) – témou druhej odbornej prezentácie bolo predstavenie jednoduchých a praktických nástrojov umelej inteligencie pre knižnice. Vzhľadom na to, že CJ AKIS spravuje sociálne siete IZPI, táto prednáška bola pre náš tím veľmi prínosná. Dozvedeli sme sa o nových nástrojoch, ktoré môžeme využívať na lepšie a efektívne spravovanie sociálnych sietí IZPI.

V rámci tejto časti odbornej prednášky sa uskutočnila diskusia s publikom spojená s praktickou ukážkou bezplatnej verzie AI: <https://chatgpt.com/>. Diskutovalo sa o tom, ako môže AI pomôcť zlepšiť služby knižníc, ale aj o možných obavách a prekážkach, ako je ochrana osobných údajov a potreba ľudskej intervencie pri rozhodovaní.

Konkrétne nástroje AI spomenuté v prezentácii:

- Gemini,
- Bing chat,
- poe.com
- zväčšovanie obrázkov, odstraňovanie známk kompresie, doostrovanie: <https://deep-image.ai/>,
- prekladač cez AI a iné.

Po ukončení odbornej časti podujatia „Knihovníci-komunikácia-umelá inteligencia“ bol tím CJ AKIS oslovený s ponukou (súkromnej) prezentácie nových priestorov Kreatívneho centra SPU v Nitre. Kreatívne centrum Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sídli v budove Slovenskej poľnohospodárskej knižnice. Po jej rekonštrukcii sú k dispozícii multifunkčné priestory vybavené modernými technológiami, kongresové sály so špičkovou audiovizuálnou technikou, ateliéry pre krajinársku tvorbu a zelený dizajn, laboratória virtuálnej a rozšírenej reality, kamerové a 3D štúdiá.

Záver aktivity:

Podujatie sa uzavrelo záverečným slovom organizátorov a hodnotením celkového prínosu akcie. Účastníci sa zhodli na tom, že podujatie bolo veľmi poučné a inšpiratívne. Bola zdôraznená potreba pokračovať v integrácii moderných technológií do knižničnej praxe a neustále sa vzdelávať v tejto oblasti. Vzhľadom na aktivity CJ AKIS, je potreba integrácie moderných technológií a pôdohospodárstva dôležitá aj pri budovaní funkčného systému AKIS.

Vypracoval: Ing. Katarína Tóthová

dňa: 16.9.2024

Schválil: PaedDr. Dana Bierma, PhD.

dňa: